

พินนช รัชณี : ความสัมพันธ์ระหว่างโรคปริทันต์และโรคหัวใจและหลอดเลือดในผู้สูงอายุของพนักงาน
 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (THE ASSOCIATION BETWEEN PERIODONTAL DISEASE
 AND CARDIOVASCULAR DISEASE IN ELDERLY WORKERS OF ELECTRICITY GENERATING
 AUTHORITY OF THAILAND) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ทพญ. นวลฉวี หงษ์ประสงค์, อ.ที่ปรึกษาร่วม: อ.ทพ.ชจร
 กังสดาลพิภพ, 114 หน้า. ISBN 974-53-2148-6

การศึกษาทางระบาดวิทยาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบ cross-sectional มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความชุกและความรุนแรงของโรคปริทันต์อักเสบและความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะโรคปริทันต์อักเสบกับโรคหัวใจและหลอดเลือดในพนักงานผู้สูงอายุของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่มีอายุ 49-72 ปี ที่เข้าร่วมโครงการการวิจัยเพื่อหาปัจจัยเสี่ยงด้านโรคหัวใจและหลอดเลือด โดยภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์รามาริบัติมหาวิทยาลัยมหิดล และคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีประชากรที่ได้รับการตรวจฟัน 2,276 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกได้รับการตรวจสภาวะปริทันต์ 2,005 คน โดยจะได้รับการตรวจสภาวะปริทันต์เมื่อมีฟันอย่างน้อย 6 ซี่ใน 2 ส่วนของช่องปากที่สุ่มเลือกมา ตรวจหาปริมาณคราบจุลินทรีย์วัดความลึกของร่องลึกปริทันต์ ระดับเหงือกอักเสบและการสูญเสียการยึดเกาะของอวัยวะปริทันต์ซี่ละ 6 ตำแหน่ง การวินิจฉัยโรคปริทันต์อักเสบได้จากระดับร่องลึกปริทันต์ร่วมกับการสูญเสียการยึดเกาะของอวัยวะปริทันต์ ส่วนการวินิจฉัยโรคหัวใจและหลอดเลือดทำโดยแพทย์โรคหัวใจ ได้แก่ โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โรคหลอดเลือดสมอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สูงอายุในกลุ่มตัวอย่างเป็นโรคปริทันต์อักเสบร้อยละ 82.0 ซึ่งแบ่งเป็นโรคปริทันต์อักเสบระดับต้นร้อยละ 42.2 ระดับกลางร้อยละ 29.3 และระดับรุนแรงร้อยละ 10.5 พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด 217 คน คิดเป็นร้อยละ 10.82 เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรคปริทันต์อักเสบและไม่เป็นโรคปริทันต์อักเสบ มีความชุกของโรคหัวใจและหลอดเลือดเท่ากันคือร้อยละ 10.83 จากการวิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยงโดยใช้สถิติ Logistic Regression Analysis และควบคุมตัวแปรที่อาจมีผลต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ เพศ อายุ การไม่ออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ โรคอ้วน โรคเบาหวาน ระดับโคเลสเตอรอลรวม เอชดีแอลโคเลสเตอรอล ความดันโลหิตซิสโตลิกและไดแอสโตลิก พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ อายุ การไม่ออกกำลังกาย โรคเบาหวาน ระดับเอชดีแอลโคเลสเตอรอลและความดันโลหิตซิสโตลิก สำหรับโรคปริทันต์อักเสบไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) (OR = 0.87, 95% CI; 0.59 - 1.27) แต่จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-way ANOVA พบว่าความรุนแรงของโรคปริทันต์อักเสบมีความสัมพันธ์กับไขมันในเลือดสูง อันได้แก่ ระดับเอชดีแอลโคเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) จากการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่าโรคปริทันต์อักเสบเป็นโรคที่มีความชุกสูงในผู้สูงอายุของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แม้ว่าโรคปริทันต์อักเสบไม่ได้เป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงของการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด แต่อาจมีความสัมพันธ์กับตัววัดความเสี่ยงที่สำคัญของโรคหัวใจและหลอดเลือดคือระดับไขมันในเลือดที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ควรศึกษาเพิ่มเติมในระยะยาวเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวต่อไป

ภาควิชา.....ปริทันต์วิทยา..... ลายมือชื่อผู้พิมพ์.....
 สาขาวิชา.....ปริทันต์ศาสตร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2547..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

170480

##4476114032 :MAJOR PERIODONTOLOGY

KEYWORD: CARDIOVASCULAR DISEASE/ PERIODONTITIS / EPIDEMIOLOGY/ RISK FACTOR

PINKAE RAJANI: THE ASSOCIATION BETWEEN PERIODONTAL DISEASE AND CARDIOVASCULAR DISEASE IN ELDERLY WORKERS OF ELECTRICITY GENERATING AUTHORITY OF THAILAND.THESIS ADVISOR: ASSOC PROF.NAULCHAVEE HONGPRASONG, THESIS COADVISOR: DR.KAJORN KUNGSADALPIPOB. 114 pp. ISBN 974-53-2148-6

The objective of this epidemiological study is to determine the prevalence and severity of periodontal disease and the relationship between periodontitis and cardiovascular disease (CVD) in the elderly workers of Electricity Generating Authority of Thailand. The medical and dental surveys were conducted in 49-72 year-old subjects, who submitted in the cardiovascular risk factor identification project of Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University and Faculty of Dentistry Chulalongkorn University. 2,005 out of 2,276 subjects, who had at least 6 teeth in two randomly selected quadrants per person, were qualified for periodontal examinations. These included measuring of plaque accumulation, probing pocket depth, gingival recessions and attachment lost. The periodontal status of each subject was categorized by criteria based on the extent and severity of probing depth and clinical attachment loss. Diagnosis of CVD was done by cardiologist. We found that 82.0% of subjects had periodontitis, which could be categorized into 42.2% of mild periodontitis, 29.3% of moderate periodontitis and 10.5% of severe periodontitis. 217 of 2005 subjects had CVD (10.82%). There is no difference in prevalence of CVD (10.83%) between non-periodontitis and periodontitis group. The multiple logistic regression analysis, after adjusting for gender, age, smoking habit, non-exercise activity, BMI, diabetes, total cholesterol, HDL cholesterol, systolic blood pressure and diastolic blood pressure, revealed statistically non-significant association between periodontitis and CVD (OR = 0.87, 95% CI; 0.59 - 1.27). However, significant risk indicators for CVD including age, non-exercise activity, diabetes, systolic blood pressure and HDL cholesterol (p<0.05) were found. On the other hand, by using One-way ANOVA, periodontitis was found to be significantly correlated to HDL cholesterol and Triglyceride level (p<0.05), both of which are the major risk factors of CVD. In conclusion, periodontitis is highly prevalent in the elderly workers of EGAT. The presence of periodontitis does not cause, increased CVD risk but may associate with hyperlipidemia. Further longitudinal epidemiological study would be necessary in order to validate this association in term of causality.

Department.....Periodontology.....
Field of study.....Periodontology.....
Academic year.....2004.....

Student's signature..... Pinkae Rajani.....
Advisor's signature..... Naulchavee Hongprasong.....
Co-advisor's signature..... Kajorn Kungsadalpirob.....